

Interpretatiedocument

update: 11 april 2016

Schema BREEAM-NL Nieuwbouw en Renovatie 2014 v1.01

Toelichting

Dit document bevat interpretaties van voor de meest actuele versie van BREEAM-NL Nieuwbouw en Renovatie 2014. Voor interpretaties voor de BRL 2011 en voorgaand is een apart document beschikbaar op BREEAM.NL.

Toegevoegd in deze update: HEA 8, ENE 6, ENE 7, WAT 2, WST 1, WST 3a, POL 1

Versie	Datum	Onderwerp	Credit	Interpretatie
2014 v1.01	18-nov-14	Greenlease	-	Greenlease: In aanvulling op Paragraaf 2.6 'Toekenning middels greenlease' is het document 'BREEAM-NL aanvullende interpretatie greenleaseovereenkomst' van toepassing. . Voor download van het document zie BREEAM.NL – Keurmerken – Nieuwbouw en Renovatie – downloads
1 MANAGAMENT				
2014 v1.01	30-jun-15	Bewuste bouwers	MAN 2	Met de bewuste bouwers systematiek zijn maximaal 35 punten beschikbaar. <ul style="list-style-type: none"> Criteria-eis 1.1: '21/28 punten' moet gelezen worden als '21/35 punten'. Criteria-eis 2.2: '28/28 punten' moet gelezen worden als '28/35 punten'.
2014 v1.01	15-okt.-15	Hergebruikt hout	MAN 3	Onder 'Aanvullingen op de criteria-eisen', 'Hergebruikt hout' staat: 'Echter het <u>hergebruik van hout</u> voor bekisting dient wel gecertificeerd te zijn conform criteria-eis 1.1'. Dit moet gelezen worden als: 'Echter het <u>hergebruikte hout</u> voor bekisting dient wel gecertificeerd te zijn conform criteria-eis 1.1.'
2014 v1.01	20-mrt-15	Tentoonstelling	MAN 9	Voor grondgebonden woningen is criteria-eis 1.3 (een kleine tentoonstelling inrichten) vervallen.
2 GEZONDHEID				
2014 v1.01	30-jun-15	Uitzicht	HEA 2	Aanvullingen op de criteria-eisen, kop 'Bijeenkomst', de tekst 'Deze credit is alleen van toepassing op groepsruimten voor kinderopvang' komt te vervallen. Bij de 'Definities' staat beschreven welke werkplekken onderdeel van de scope van de credit zijn.

Versie	Datum	Onderwerp	Credit	Interpretatie
2014 v1.01	30-jun-15	Glare control	HEA 3	Criteria-eis 1.3. Indien het gebruikte glas al een bepaalde lichtwerende kwaliteit heeft is het mogelijk om een systeem voor lichtwering te gebruiken dat niet op zichzelf aan de glare control klasse 3 of 4 voldoet. Het samenstel van glas + lichtwering moet voldoen aan de glare control Klasse 3 of 4. Voor berekening van de juiste klasse moet gebruik worden gemaakt van het rekenmodel 'HEA 3 – bepaling glare control voor combinatie glas plus lichtwering' te vinden op https://www.breeam.nl/hulp bij de credit HEA 3.
2014 v1.01	30-jun-15	Praktijkverlichtingssterkte	HEA 5	In de NEN-EN 12464-1 versie 2011 is veelvuldig het begrip praktijkverlichtingssterkte (Em) vervangen door het Engelse 'maintained illuminances (Em)'. Aangezien het begrip hetzelfde beschrijft mag in de criteria-eisen 'praktijkverlichtingssterkte (Em)' gelezen worden als 'maintained illuminance (Em)'.
2014 v1.01	09-jan.-15	Standen open raam	HEA 7	Bij Criteria-eis 1.5 wordt voor het raam een regeling met ten minste drie standen geëist, waarvan één kierstand. Deze drie standen zijn alle drie 'open' standen, een gesloten raam wordt niet gezien als een stand.
2014 v1.01	09-apr.-16	Verdunningsfactor	HEA 8	De eisen voor de verdunningsfactor van criteria-eis 1.3 zijn niet toepasbaar bij ventilatiesystemen > 3600 m ³ /h en een vloeroppervlak > 1000m ² . De NEN 1087 is hierin ontoereikend. Om toch te voldoen aan de criteria-eis zal er voor deze grote systemen uit moeten worden gegaan van de 10 meter eis zoals die ook in de BRL 2011 bij criteria-eis 3 stond beschreven: "Indien het gebouw mechanisch geventileerd wordt: Alle mechanische ventilatiesystemen van het gebouw zijn ten minste 10 meter verwijderd van luchtuitlaten van enig ander mechanisch ventilatiesysteem van het gebouw ter voorkoming van recirculatie van gebruikte lucht."
2014 v1.01	20-mrt-15	Vluchtige organische verbindingen	HEA 9	Bij criteria-eis 2.2 staat TVOC concentratie van ≤ 8µg/m ³ , hier dient ≤ 300µg/m ³ gelezen te worden.
2014 v1.01	20-mrt-15	Vluchtige organische verbindingen	HEA 9	Betreft versies van normen die door de Europese unie worden voorgeschreven. Conform Europese regelgeving mag bijvoorbeeld per maart 2015 de materialen nog niet middels norm EN 13986:2010 worden geleverd, dit dient nog conform EN 13986:2004. Zie voor een actueel overzicht van normen BREEAM.NL/hulp.
2014 v1.01	09-jan.-16	HEA 9 Gezondheidslabels	HEA 9	Criteria-eis 1.1 t/m 1.8: Als alternatief gezondheidslabel kunnen de schema's geaccepteerd worden zoals gepubliceerd op BREEAM.NL/hulp bij HEA 9.

Versie	Datum	Onderwerp	Credit	Interpretatie
2014 v1.01	20-mrt-15	Doel van credit	HEA 10	Per abuis is de tekst in het doel van de credit als bij HEA 9. Het doel van de credit dient als volgt gelezen te worden: 'verzekeren van een goed thermisch comfort'
2014 v1.01	20-mrt-15	Akoestiek	HEA 13	In geval van woningsituaties zijn de geluidseisen enkel van toepassing op aangrenzende verblijfsruimtes anders dan van de eigen woning.
2014 v1.01	30-jun-15	Geluidwering vergaderruimte	HEA 13	Pagina 115, tabel 18: Vergaderruimten. Waar staat '5 dB beter dan normen uit art. 3.2 t/m 3.4 van het Bouwbesluit' moet dit gelezen worden als: 'Conform Bouwbesluiteisen voor woningen, art. 3.2 t/m 3.4. De eis is gelijk aan de eis voor Kantoor.'
3 ENERGIE				
2014 v1.01	30-jun-15 update 15-okt.-15	Koel/vriesruimten	ENE 1	Voor industriefuncties met een oppervlak van de koel/vriesruimte groter dan 250 m ² BVO is de 'Technische checklist koel/vriesruimten' van toepassing. De credit ENE 7 wordt dan gefilterd (in de assessmenttool niet de gebouweigenschap 'koel- en vriesopslag' aanvinken). Het is niet toegestaan gebruik te maken van de alternatieve EPC methode voor het oppervlakte koel-/vriesruimten. https://www.breeam.nl/keurmerken/nieuwbouw-en-renovatie/downloads
2014 v1.01	09-jan.-16	EPA nieuwbouw label	ENE 1	Pagina 127, criteria-eis 1.3 t/m 15.3. Indien een EPA nieuwbouw label (conform ISSO 75.1 in combinatie met BRL 9500-06) inclusief bijbehorende rapportage voor het gebouw wordt opgesteld, mag dit ook worden gebruikt om aan de criteria-eis te voldoen, als alternatief voor de toets en rapportage door de commissioningsmanager. <i>Let op: er zijn 2 verschillende EPA labels, namelijk het EPA-U label en het EPA nieuwbouw label. Enkel het EPA nieuwbouw label is toegestaan voor ENE 1.</i> Verder: Pagina 129, bewijslast E. Als alternatief voor de rapportage door de commissioningsmanager mag tevens een EPA nieuwbouw label worden overhandigd conform de hierboven beschreven eisen. Het volledige dossier behorende bij het Energielabel moet in de assessmenttool aanwezig zijn. Voor meer informatie zie: BREEAM.NL/hulp
2014 v1.01	15-okt.-15	Bewijslast	ENE 4	Benodigd bewijsmateriaal – opleverfase, bewijsstuk D. Per abuis is voor bewijslast D foutieve tekst gekopieerd van ENE 5. De tekst bij bewijslast D, Opleverfase moet als volgt worden gelezen:

Versie	Datum	Onderwerp	Credit	Interpretatie
				"Een verklaring van de assessor dat tijdens de site-inspectie de aanwezige buitenverlichting is gecontroleerd op het voldoen aan de criteria-eisen."
2014 v1.01	15-okt.-15	Bewijslast	ENE 4	Onder Definities bij Specifiek verlichtingsvermogen per lux' staat de formule (de haakjes) verkeerd weergegeven. De formule moet gelezen worden als: Specifiek verlichtingsvermogen per lux per m2 = (P [W] / Eh,doel [lux]) / A [m2]"
2014 v1.01	30-jun-15 update 09-jan.-16	Referentiesituatie	ENE 5	De drie bullets op pagina 144 bij de kop 'Referentiesituatie' komen te vervallen; u dient de waarden van tabel 19 op blz. 145 te gebruiken.
2014 v1.01	30-jun-15 Update 15-okt.-15	Koel/vriesruimten	ENE 5	Voor industriefuncties waarbij voor de energieprestatie (ENE 1) van de koel/vriesruimten gebruik wordt gemaakt van de 'Technische checklist koel/vriesruimten' dient het percentage CO2 reductie conform criteria M van de checklist bepaald te worden. Bij meerdere functies dient de CO ₂ reductie naar rato van het oppervlak verrekend te worden.
2014 v1.01	15-okt.-15 update 09-jan.-16	Criteria-eis 1.3 en 1.4	ENE 5	Criteria-eis 1.3: betreft de haalbaarheid van hernieuwbare energiebronnen. Het is aan de assessor om te beoordelen of de onderbouwing voldoende is en of het terecht is wanneer alle hernieuwbare energiebronnen worden uitgesloten van haalbaarheid. Meer toelichting en voorbeelden op de hulppagina www.breeam.nl/hulp
2014 v1.01	09-apr.-16	Criteria-eis 1.7 Gelijkwaardigheid voor sluitingstijd	ENE 6	Indien een laad-/losplatform is uitgevoerd als dockstation met dockseal waarbij de seal voor een luchtdichte situatie zorgt voordat de laaddeur open gaat, komt criteria-eis 1.7 (sluitingstijd) te vervallen. Het systeem van luchtdichte sealing moet aangetoond worden door productgegevens, tekeningen en bij oplevering foto's ter plaatse. Let op: een dockshelter voldoet niet.
2014 v1.01	09-apr.-16	Filtercredit bij koel-/vriesopslag	ENE 7	Pagina 32, bijzonderheden credits en pagina 149, de rechterbovenhoek. Deze credit wordt gefilterd indien in het gebouw geen koel- en/of vriesopslag aanwezig is conform de definitie. Ter informatie: De assessmenttool filtert de credit automatisch afhankelijk van de projecteigenschappen.

Versie	Datum	Onderwerp	Credit	Interpretatie
2014 v1.01	20-mrt-15	Technische Checklist A7	Bijlage 4	<p>1 punt ontbreekt bij de Toepassing hernieuwbare energie: De volgende tekst moet worden toegevoegd bij de toepassing/eigenschap: <i>Minimaal 5% van de warmtevraag voor ruimteverwarming en warmwater wordt opgewekt door duurzame energiebronnen op de locatie.</i></p> <p>Hier is ook 1 credit voor beschikbaar, dezelfde lijst met aanvullende eisen/hulpmiddelen geldt als voor de elektriciteitsvraag.</p>
2014 v1.01	09-jan.-16	ENE 26 bij koel-/vrieshuizen	ENE 26	<p>Criteria-eisen 2.1 t/m 2.3: In geval van koel-/vriesruimten wordt aangeraden gebruik te maken van de 'Instructie luchtdoorlatendheid koel- vriescellen (en -huizen)' om aan te tonen dat aan de ontwerp-specificaties wordt voldaan. Zie https://www.breeam.nl/keurmerken/nieuwbouw-en-renovatie/downloads</p>
4 TRANSPORT				
2014 v1.01	30-jun-15	Bijeenkomstfunctie	TRA 1b	<p>Op pagina 164 bij aanvullingen op de criteria-eisen onder de kop Bijeenkomst: 'Indien in een..... etc.. etc... ..worden de punten voor bijeenkomstfunctie door <u>bovenstaande creditcriteria bepaald</u>'.</p> <p>Dit moet gelezen worden als: 'Indien in een kantoor- ..., worden de punten van de bijeenkomstfunctie <u>door de creditcriteria van TRA 1a bepaald</u>.'</p>
2014 v1.01	15-okt.-15	'Van en naar het gebouw'	TRA 1b	<p>Criteria-eisen 1.2 – 4.2 stellen: "Binnen X meter vanaf het gebouw is een ov-verbinding van en naar het gebouw met een frequentie van Y minuten tijdens openingstijden".</p> <p>Dit moet gelezen worden als: Binnen X meter vanaf het gebouw is een ov-verbinding. Waarbij het OV-aanbod een frequentie heeft van Y minuten tijdens openingstijden.</p>
2014 v1.01	20-mrt-15	Alternatief vervoer – douchefaciliteiten	TRA 3a	<p>Criteria-eis 2.2, eerste bullet betreffende eis van 10% douches. De volgende aanvullingen zijn van toepassing:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elke ontwikkeling dat acht of meer douches aanbiedt zal voldoen, ongeacht het aantal stallingplaatsen. - De douches hoeven niet specifiek bestemd voor fietsgebruikers te zijn en kunnen met andere gebruikers gedeeld worden.

Versie	Datum	Onderwerp	Credit	Interpretatie
2014 v1.01	30-jun-15	Alternatief vervoer – douchefaciliteiten	TRA 3a	Criteria-eis 2.2, 2e bullet, de 10% eis voor kleedkamers. Deze eis mag geïnterpreteerd worden als: ‘voldoende groot voor het aantal personen die omkleden, waarbij het aantal personen middels de 10% eis wordt bepaald. Hier dient minimaal 1m ² omkleedruimte per persoon gehanteerd te worden, met een minimum van twee kleedkamers (één voor mannen en één voor vrouwen).
5 WATER				
2014 v1.01	09-apr.-16	Aanvullende tekst bij retail	WAT 2	In de tekst onder aanvullingen op de criteria-eisen wordt bij Winkel foutief verwezen naar “onderstaande aanvullende eisen”. Deze aanvullende eisen zijn verwerkt onder de kop “Waterverbruikende voorzieningen en ruimten”.
2014 v1.01	09-jan.-16	Aanwezigheids- detectie	WAT 4	In de creditcriteria staat ten onrechte “afsluiting van de watertoevoer door aanwezigheidsdetectie is voorzien voor alle toiletfaciliteiten”, in de criteria-eisen worden ook andere mogelijkheden van automatische afsluiting als mogelijkheid beschreven. De creditcriteria moet als volgt worden gelezen: “automatische afsluiting van de watertoevoer is voorzien voor alle toiletfaciliteiten”
6 MATERIALEN				
2014 v1.01	15-okt.-15	Tabel 24	MAT 1	Tabel 24 op pagina 221 van MAT 1 is niet meer van toepassing. Zie voor een actuele scope van de materialen voor de beoordeling van MAT 1 de materialengroepen in de Nationale Milieudatabase. Voor informatie over de nationale milieudatabase zie breeam.nl/hulp
2014 v1.01	20-mrt-15		MAT 5	Op pagina 232 bij plaatmateriaal wordt verwezen naar tabel 3, ‘Tabel 3’ moet gelezen worden als ‘Tabel 28’.
2014 v1.01	15-okt.-15	Isolatiematerialen in tabel 26	MAT 5	Criteria-eisen 2.2 t/m 5.2 verwijzen naar tabel 26 voor de elementen van de scope. Hierin worden ook isolatie-elementen benoemd, terwijl deze geen onderdeel zijn van Criteria 2, 3, 4 en 5. De isolatie-elementen worden bij Criteria 1 beoordeeld waar de schilisolatie en isolatie van installatieonderdelen wordt gevraagd. De NI-SfB elementen 16.05 Kelderwandisolatie, 41.04 Spouwisolatie, 47.07 Isolatie plat dak, 47.08 Isolatie hellend dak en 43.03 Vloerisolatie uit tabel 26 vormen de scope voor Criterium

Versie	Datum	Onderwerp	Credit	Interpretatie
				1, de schilisolatie.
2014 v1.01	15-okt.-15	Bepaling punten	MAT 5	<p>Pagina 230, tweede bullet van de berekeningsprocedure. De puntentelling van de BREEAM-NL 2014 MAT 5 calculator is aangepast voor de 2014 BRL. De bullet moet als volgt gelezen worden:</p> <p>De score voor de materialen 1. t/m 12. (Tabel 27) wordt berekend met het tabblad Materialen; hiervoor kunnen maximaal 4 creditpunten behaald worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ≥ 15 punten - 4 creditpunten • $\geq 11,25$ punten - 3 creditpunten • $\geq 7,5$ punten - 2 creditpunten • $\geq 3,75$ punten - 1 creditpunt
7 AFVAL				
2014 v1.01	30-jun-15	Hoofdgroepen	WST 1	Criteria-eis 2 van Exemplary Performance, minimaal zes te sorteren hoofdgroepen. Dit moeten zes hoofdgroepen zijn uit het lijstje bij criteria-eis 2.2. Per abuis was dit niet vermeld.
2014 v1.01	09-apr.-16	ISO 14001 gelijkwaardigheid aan VCA	WST 1	Eerste punt criteria-eis 1.5, en tweede punt criteria-eis 2.3: Een ISO 14001 certificaat is voor de credit WST 1 gelijkwaardig aan een VCA certificaat. Indien een ISO 14001 certificaat kan worden aangetoond vervalt de eis van een VCA certificaat.
2014 v1.01	09-jan.-16	Tekstuele verduidelijking criteria-eisen	WST 2	<p>Ter verduidelijking dienen criteria-eis 1.1 en 1.2 als volgt gelezen te worden:</p> <p>1.1 Voor elke toepassing (indien aanwezig) is het percentage gerecycled of van een secundaire bron afkomstig toeslagmateriaal (in volume of gewicht), groter dan de in tabel 31 gespecificeerde minimumwaarde om meegenomen te mogen worden voor criteria 1.2 als gerecycled of secundair toeslagmateriaal.</p> <p>1.2 De totale hoeveelheid gerecycled of van een secundaire bron afkomstig toeslagmateriaal, is groter dan 25% (in volume of gewicht) van de totale hoeveelheid toeslagmateriaal gebruikt in steenachtige constructies zoals gedefinieerd in tabel 31.</p> <p>Indien voor een toepassing criteria-eis 1.1 niet is behaald dient al het toeslagmateriaal van die toepassing meegeteld te worden in de totale hoeveelheid toeslagmateriaal (de noemer van de breuk) maar mag niet worden meegeteld als gerecycled of secundair</p>

Versie	Datum	Onderwerp	Credit	Interpretatie
				<p>toeslagmateriaal (de teller van de breuk). Echter, het is wel mogelijk voor een toepassing te compenseren dat niet aan het minimumpercentage voldoet door bij een andere toepassing een hoger percentage te behalen.</p> <p>In formulevorm:</p> $\text{percentage} = \frac{\sum \text{gerecycled en secundair toeslagmateriaal van de toepassingen die aan min. \% voldoen}}{\sum \text{alle toeslagmateriaal}}$
2014 v1.01	09-jan.-16	NVO in plaats van BVO	WST 3	Pagina 247, criteria-eis 1.2: Waar bij BVO staat geschreven, moet dit gelezen worden als NVO
2014 v1.01	09-apr.-16	Bewijslast van afvalstromen	WST 3a	Het eerste bullet van het Benodigd bewijsmateriaal – ontwerpfase, A, 1.1: “De beschrijving van de markering van minstens vier verschillende afvalstromen” komt te vervallen.
8 LANDGEBRUIK EN ECOLOGIE				
2014 V1.01	15-okt.-15	Sanering voorafgaand aan aankoop grond	LE 2	<p>De credit kan alleen worden toegekend als de sanering is uitgevoerd ten behoeve van de huidige projectontwikkeling (de projectscope van BREEAM-NL certificering betreft), ondanks dat de grond op moment van sanering in eigendom was van een andere partij. De credit is niet haalbaar wanneer in het verleden sanering heeft plaats gevonden, zonder dat dit specifiek onderdeel was van de huidige projectontwikkeling.</p> <p>Bijvoorbeeld: Indien de gemeente de bodem heeft gesaneerd, in plaats van door de geëiste opdrachtgever/ontwikkelaar uit de criteria-eisen, dan is dit ook toegestaan als kan worden aangetoond dat de plannen voor de huidige projectontwikkeling al met de gemeente waren overlegd ten tijde van de sanering. Met andere woorden: de gemeente heeft naar aanleiding van het huidige projectontwikkeling opdracht gegeven voor sanering.</p>
9 VERVUILING				
2014 v1.01	09-jan.-16	Minder dan 3kg koudemiddel	POL 1	Bij de kop “Hoeveelheid koudemiddel minder dan 3 kg” en “Multisplitsystemen” is beschreven dat de credit kan worden toegekend als de totale hoeveelheid koudemiddel

Versie	Datum	Onderwerp	Credit	Interpretatie
				<p>minder is dan 3 kg of 1 kg (woningen).</p> <p>Dit mag geïnterpreteerd worden als “de totale hoeveelheid koudemiddel <u>dat niet aan criteria eis 1.1 voldoet</u> minder is dan 3 kg of 1 kg (woningen).”</p> <p>Bijvoorbeeld: een situatie waarbij 1000 kg ammoniak wordt gebruikt voor centrale klimatisering én daarnaast een splitsysteem voor de serverruimte met 2,5 kg koudemiddel met een GWP groter dan 5 voldoet wél aan de criteria-eisen.</p>
2014 v1.01	09-apr.-16	Tabel 33 met GWP's klopt niet	POL 1	De GWP waarden in tabel 33 zijn niet correct. Zie BREEAM.NL/hulp voor de juiste GWP waarden.
2014 v1.01	20-mrt-15	Filtercredit	POL 3	<p>Pagina 34, bijzonderheden credits en pagina 285, credit POL3, de rechterbovenhoek. Deze credit wordt gefilterd indien in het gebouw geen koel- en/of vriesopslag aanwezig is conform de definitie</p> <p>Filtering: Op het moment dat er geen koel- en vriesopslag in het gebouw aanwezig is, conform de definitie op 286</p> <p>Ter informatie: De assessmenttool filtert de credit automatisch afhankelijk van de projecteigenschappen.</p>
2011 V1.01	15-okt.-15	Groene stroom	POL 4	<p>De tekst bij de kop “Groene stroom” op pagina 288 komt te vervallen. De tekst bij de kop “Hernieuwbare energie” moet als volgt worden gelezen:</p> <p>Duurzame energie Als elektriciteit voor ruimteverwarming in de ‘directe omgeving’ van het project wordt opgewekt en geen NOx emissie heeft (bijvoorbeeld zon, wind, etc.) dan kan worden gesteld dat er geen NOx-emissies plaatsvinden. De inkoop van groene stroom voor gebouwverwarming wordt niet gehonoreerd bij deze credit.</p> <p>Voor de definitie van ‘directe omgeving’. Zie de sectie definities bij ENE 5.</p>

Versie	Datum	Onderwerp	Credit	Interpretatie
2014 v1.01	30-jun-15	Bewijslast B	POL 8	Benodigd bewijsmateriaal – ontwerpfase, bewijsstuk B. Per abuis is hier dubbel een verwijzing naar ‘een kopie van het akoestisch onderzoek.. etc’ opgenomen. In overeenstemming met BRL 2011 mag tevens als bewijsmateriaal worden aangeleverd: ‘een kopie van het PvE of bestek, waarin de eis staat dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd in overeenstemming met de HRMI door een gekwalificeerd akoesticus’